

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Handreiking WPM voor de VVT-sector

Dit document geeft inzicht in een aantal uitgangspunten en vuistregels die gebruikt kunnen worden voor het rapporteren voor het besluit CO2reductie werkgebonden personenmobiliteit (besluit WPM). Dit document is een aanvulling op de handreiking 'Gegevensverzameling werkgebonden personenmobiliteit' van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW). Het gaat specifiek in op de woon-werkmobiliteit en zakelijke mobiliteit van (zorg)medewerkers op een vaste locatie en ambulante (zorg)medewerkers die gebruik maken van een eigen vervoersmiddel.

In de handreiking van IenW wordt de methode van een enquête besproken om voor woon-werkmobiliteit de benodigde gegevens te verzamelen. Een enquête maakt het niet mogelijk om bij de bron het type voertuig en brandstof te koppelen aan de jaarkilometers. Het uitzetten van een enquête is in het kader van het zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten voor zorgmedewerkers en zorgorganisaties ook geen wenselijke oplossing. Daarnaast is het verzamelen van de jaarkilometers per type voertuig en per type brandstof lastig bij ambulante (zorg)medewerkers. In tegenstelling tot declaratiesystemen lijken roostersystemen beperkt of niet aangepast te worden op de rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit.

Daarom is er voor de VVT-sector een aanvullende optie beschikbaar om te rapporteren voor de WPM: 'het preferent vervoersmiddel'. Deze methode staat hieronder verder toegelicht. Inhoud en tekst vallen onder verantwoordelijkheid van ActiZ in samenwerking met onderzoeks- en adviesbureau FWG Progressional People en is tot stand gekomen in afstemming met het ministerie van IenW.

I. WPM en de CAO VVT

Het besluit WPM kent een viertal categorieën waarover jaarlijks gegevens verstrekt moeten worden voor wat betreft het aantal kilometers:

- A. Zakelijke mobiliteit- auto van de zaak (lease en/of eigen wagenpark)
- B. Zakelijke mobiliteit – dienstverleners mobiliteit (NS-Business, apps, enz.)
- C. Zakelijke mobiliteit – declaraties
- D. Woon- werkmobiliteit

De CAO VVT kent een vergoeding op basis van drie categorieën reisbewegingen:

- 1. Reiskosten woon-werkverkeer (4.5.1)
- 2. Vergoeding werkverkeer; reizen naar; van en tussen cliënten en locaties (4.5.2)
- 3. Vergoeding dienstreizen (4.5.3)

In deze handreiking wordt op basis van de CAO VVT uitgelegd hoe er gerapporteerd kan worden voor de WPM. Let op: op grond van artikel 4.5 van de cao is het mogelijk om een "eigen regeling reiskostenvergoeding" af te spreken met de ondernemingsraad of een personeelsvertegenwoordiging. Houd hier rekening mee bij de toepassing van deze handreiking.

Deze handreiking gaat niet verder in op leasevoertuigen en eigen wagenpark van de werkgever. Hiervoor kan de handreiking van IenW gebruikt worden.

II. Genereren Jaarkilometers reiskosten woon-werkverkeer (4.5.1) = Woon-werkmobiliteit

Voor (zorg)medewerkers op een vaste locatie is CAO artikel 4.5.1. van toepassing. Vanuit de CAO VVT geldt als basis een kilometervergoeding onafhankelijk van het vervoersmiddel.

Op basis van de vergoeding kan de jaarkilometers woon-werkverkeer uit de systemen gehaald worden. Echter, hier is geen vervoersmiddel van bekend. In de handreiking van IenW wordt de methode van een enquête besproken, maar dit maakt het onmogelijk om bij de bron het type voertuig en brandstof te koppelen aan de jaarkilometers. Vanuit het zoveel mogelijk beperken van de administratieve lasten voor zorgmedewerkers en zorgorganisaties is het uitzetten van een enquête ook niet wenselijk. Daarom is er voor de VVT-sector een aanvullende optie beschikbaar om te rapporteren voor de WPM: 'het preferent vervoersmiddel'. Deze methode staat hieronder verder toegelicht.

Preferent vervoersmiddel

Om de benodigde gegevens vanuit de bron te kunnen rapporteren is het nodig om van alle medewerkers het preferente vervoersmiddel op te nemen in de registraties. Dit kan bijvoorbeeld onder de persoonsgegevens in de personeelsadministratie of het declaratiesysteem. Het preferente vervoersmiddel is het vervoersmiddel dat de medewerker het meest gebruikt (bij voorkeur >75%)¹. Een medewerker kan gebruik maken van verschillende vervoersmiddelen. Echter, met het preferent vervoersmiddel hoeven afwijkingen niet apart geregistreerd te worden. Met andere woorden, het vervoersmiddel hoeft niet per rit geregistreerd te worden.

Het is een eenmalig uitvraag bij alle medewerkers. Het gaat hierbij om een groeimodel: van een toenemende groep wordt het meest gebruikte vervoersmiddel vastgelegd. Dit hoeft in het begin geen 100% te zijn. Het advies is om het registreren van het meest gebruikte vervoersmiddel onderdeel te maken van het arbeidsproces (indiensttreding, verhuizing en/of overplaatsing). Zorgorganisaties kunnen ervoor kiezen om deze registratie jaarlijks te actualiseren.

Kengetallen

Indien de systemen niet op tijd aangepast kunnen worden om het preferent vervoersmiddel vast te leggen, kunnen zorgorganisaties tijdelijk gebruik maken van kengetallen om te rapporteren voor de WPM (zie *V kengetallen*).

III. Genereren Jaarkilometers werkverkeer; reizen naar; van en tussen cliënten en locaties (4.5.2) = Zakelijke mobiliteit

De vergoeding van werkverkeer (4.5.2) is gebaseerd op het type vervoermiddel; daarbij is sprake van een kilometervergoeding (auto of motor) dan wel een dagvergoeding (brommer, scooter, (elektrische) fiets/ speed-pedelec). Alle vergoedingen op basis van cao artikel 4.5.2 kunnen gerapporteerd worden onder zakelijke mobiliteit. Als een medewerker via een vaste locatie (wijkbureau) naar cliënten reist, ontvangt deze medewerker voor de reis van de woon- of verblijfplaats naar de vaste locatie (wijkbureau) een vergoeding voor woon-werkverkeer (4.5.1) en wordt deze reis ook gerapporteerd als woon-werkmobiliteit.

Verzamelen kilometers

Meestal worden kilometers "in de wijk" geregistreerd in roostersystemen. Via de roostersystemen kunnen daarmee jaarkilometers per medewerker en jaarkilometers per organisatie verzameld worden op basis van de kilometervergoeding voor auto of motor. Deze jaarkilometers zijn dan nog niet verdeeld naar de brandstoftypes die in de rapportage worden gevraagd.

¹ Het gaat hierbij om de volgende 11 categorieën: auto benzine; auto diesel; auto's (plug-in) hybrides; auto 100% elektrisch; auto andere brandstoffen; motorfiets benzine; motorfiets elektrisch; bromfiets/scooter benzine; bromfiets/scooter elektrisch (inclusief speed-pedelec); (e-)fiets op lopen; Openbaar Vervoer.

Voor brommer/scooter en fiets/elektrische fiets geldt een dagvergoeding. Hier worden veelal geen kilometers voor geregistreerd. Op basis van de handreiking van IenW kan je het aantal dagvergoedingen per jaar vermenigvuldigen met de onderstaande aantal kilometers om te komen tot jaartotalen²:

- Fiets: 7,2 km/dag
- Elektrische fiets: 11,8 km/dag
- Speed-pedelec: 16,4 km/dag
- Brommer: 16,4 km/dag
- Scooter: 16,4 km/dag

Voor (lease-)fietsen, die door de werkgevers worden verstrekt, worden vaak ook geen kilometers geregistreerd. Als een medewerker gebruik maakt van een leasefiets kan het aantal gewerkte dagen per jaar van deze medewerker vermenigvuldigd worden met de kilometers die hierboven staan vermeld.

Verzamelen type voertuig en type brandstof

Het verzamelen van de jaarkilometers per type voertuig en per type brandstof is lastig bij ambulante (zorg)medewerkers. In de handreiking van IenW staat aangegeven dat dit kan via een aanpassing in het declaratiesysteem. In de zorg worden de kilometers vaak geregistreerd in de roostersystemen, waardoor het niet mogelijk is om op ritbasis het vervoersmiddel van de medewerker vast te stellen. Daarom is er voor de VVT-sector een aanvullende optie beschikbaar om te rapporteren voor de WPM: 'het preferent vervoersmiddel'. Deze methode is toegelicht in paragraaf *II Genereren Jaarkilometers reiskosten woon-werkverkeer (4.5.1)*.

Kengetallen

Indien de systemen niet op tijd aangepast kunnen worden om het preferent vervoersmiddel vast te leggen, kunnen zorgorganisaties tijdelijk gebruik maken van kengetallen om te rapporteren voor de WPM (zie *V kengetallen*).

Zorgorganisaties kunnen ook gebruik maken van de 'gestapelde methode'. De vergoeding voor werkverkeer (4.5.2) in de cao is uitgesplitst in auto/motor, brommer/scooter en fiets/elektrische fiets. Deze uitsplitsing kan als basis worden gebruikt voor het rapporteren voor het besluit WPM.

Het is een mogelijkheid om de softwareleverancier te vragen het systeem zo aan te passen dat er niet gevraagd wordt of een medewerker een brommer of scooter gebruikt, maar of de medewerker een motorfiets benzine; motorfiets elektrisch; bromfiets/scooter benzine of; bromfiets/scooter elektrisch (inclusief speed-pedelec) gebruikt³. Als dit niet mogelijk is, kan de bestaande verhouding in vergoedingen verder uitgesplitst worden in type vervoersmiddel en type brandstof door gebruik te maken van kengetallen.

IV Vergoeding dienstreizen (4.5.3) = Zakelijke mobiliteit

Bij incidentele dienstreizen (4.5.3) is sprake van een vergoeding op basis van kosten openbaar vervoer dan wel een kilometervergoeding. Alle vergoedingen op basis van cao artikel 4.5.3 kunnen gerapporteerd worden onder zakelijke mobiliteit. Voor het rapporteren kan de handreiking van IenW gebruikt worden (*H5 Zakelijke mobiliteit – declaraties*). Hiervoor zal het declaratiesysteem aangepast moeten worden.

² In de handreiking van IenW staat de gemiddelde afstanden per rit weergegeven. Deze gemiddelde afstand is vermenigvuldigd met twee. De aanname is dat werkverkeer voor ambulante (zorg)medewerkers ongeveer gelijk is aan twee gemiddelde ritten.

³ In de CAO VVT valt een speed-pedelec onder de vergoeding van fiets, terwijl in de WPM speed-pedelec onder bromfiets/scooter valt. Voor de rapportageverplichting sluiten we aan bij de definities vanuit IenW. Het advies is daarom om speed-pedelec op te nemen onder bromfiets/scooter. Voor het berekenen van de CO₂-uitsoot voor de WPM heeft dat geen gevolgen, omdat beide 0 gram CO₂ per reizigerskilometer uitstoten.

V Kengetallen

Hieronder staan kengetallen waar een organisatie gebruik van kan maken. Dit betreft kengetallen voor woon-werkverkeer in Nederland en is niet specifiek voor de zorg. Zorgorganisaties die wel een verdeling van vervoersmiddel weten, kunnen de percentages binnen de brandstoftype gebruiken ('gestapelde methode').

Vervoersmiddel	% totaal	Brandstoftype	% binnen groep	% totaal
Personenauto	69,8%	Benzine	67,95%	47,4%
		Diesel	17,88%	12,5%
		(plug in) hybrides	7,44%	5,2%
		100% elektrisch	4,43%	3,1%
		Andere brandstof	2,29%	1,6%
Openbaar Vervoer	12,9%	-	100%*	12,9%
Fiets + lopen	7,4%	-	100%*	7,4%
Overig	9,9%	Motorfiets benzine	35,40%	3,5%
		Motorfiets elektrisch	0,08%	0,0%
		Bromfiets/scooter benzine	59,07%	5,9%
		Bromfiets/scooter elektrisch + speed-pedelec	5,46%	0,5%

*Geen verdere uitsplitsing vereist voor besluit WPM

Bronnen: Bewerking ActiZ en IenW o.b.v. o.a. [CBS](#) & [RVO](#)